

Britanya Referandumu

Bizde 'İngiltere' diye bilinen ülke, Britanya (ya da Büyük Britanya) adasında kurulu Birleşik Krallık resmi adını taşıyor. Bu ülke, Türkiye'nin üçte birinden daha küçük bir yüzölçümüne sahip (209 bin kilometrekare). Nüfus yoğunluğu ise Türkiye'den oldukça yüksek; büyük bir ada üzerine kurulu bu küçük ülkede 60 milyondan daha fazla nüfus yaşıyor.

Bir zamanların 'üzerinde güneş batmayan İmparatorluğun merkezi olan adada, esasında Cermen kökenli insanların kurduğu İngiltere (England) tarafından askeri yöntemlerle bir araya getirmiş üç ayrı ülke bulunuyor. İngiltere tarihi büyük göç ve işgallerin tarihi olarak nitelendirilebilir. Ada değişik dönemlerde Romalılar, Cermenler (Anglosaksonlar), yine Cermen kökenli Danimarka Vikingleri ve yine Cermen kökenli Fransız Normanları tarafından işgal edildi. Cermen kökenli Frenklerin, Latin ve yine Kelt kökenli insanların yaşadığı bugünkü Fransa'yı işgal etmesinden sonra kurulan Fransız yönetimleriyle rekabet ilişkisi içinde oldu. Bu iki ülke arasında değişik dönemlerde karşılıklı işgal denemeleri ve çok sayıda savaş yaşandı. İngilizler İspanya ve Hollanda ve sonrasında da Almanlarla da benzer rekabet ve savaşları yaşadılar.

İngiltere, Galler ve İskoçya. Buna Birleşik Krallık İrlanda'sını (Kuzey İrlanda) da eklemek gerekiyor. Bu ülkelerde ayrı ayrı etnisiteler var. Gallerde daha çok adanın önceki yerleşikleri olan Kelt kökenli insanlar yaşıyor. İrlanda ve İskoçya'da da sonradan belli bir ölçüde Anglosaksonlarla karışsa da Kelt ve Pikt kökenli insanlar yaşıyor. Birleşik Krallığın ana unsuru 55 milyon nüfusla İngiltere. Bunu 5,5 milyon nüfusla İskoçya; 3,2 milyon nüfusla Galler ve yaklaşık 2 milyon nüfusla da Kuzey İrlanda izliyor.

Geçen hafta İngiltere'deki Avrupa referandumunun pek de beklenmeyen sonucu İngiltere'nin Avrupa'ya duyduğu şüphenin bir sonucu. Bu şüphe de muhtemelen İngiltere'nin Avrupa ile olan tecrübesine dayanıyor. Ancak benzer şüphe ve tecrübeler kara Avrupa'sının diğer önemli ülkelerinde de var. Nitekim, İngiltere'de 'Avrupa'ya hayır' sonucunun ardından, Fransa ve Hollanda'da da sağcı partilerden referandum çağrısı geldi.

Anketler, Avrupa'nın küçük Portekiz'den Çek Cumhuriyeti'ne kadar ülkelerinde de Avrupa Birliği fikrine karşı ihmal edilmeyecek boyutta soğukluk olduğunu gösteriyor. Bunda, bu ülkelerde yaşanan ekonomik zorlukların özellikle orta yaşlı halk tarafından Avrupa Birliği'ne giriş ve avroya geçişe dayandırılmasının etkisi var.

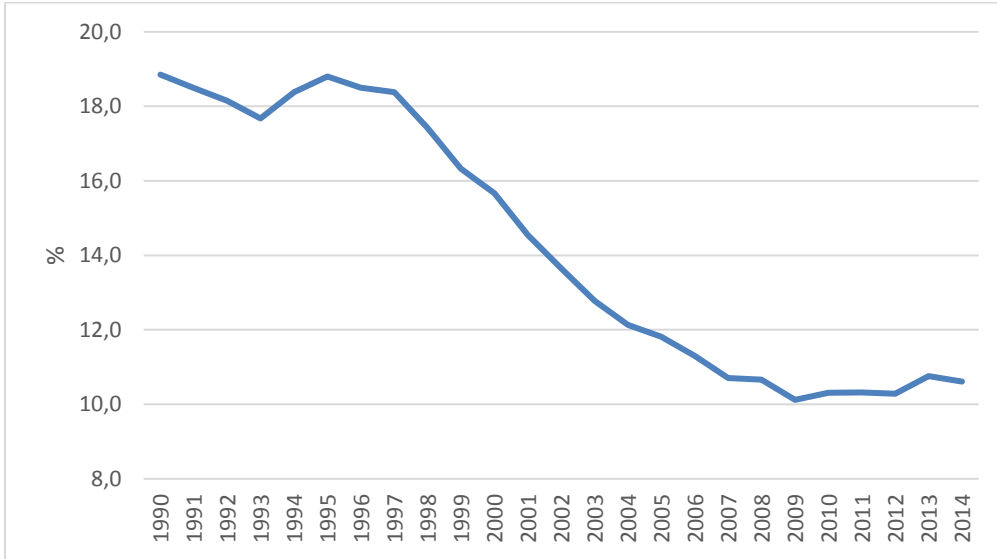
İngiltere son yıllarda Avrupa'nın büyük ekonomileri arasında en iyi makroekonomik performanslardan birisini gösterdi. İngiltere, G7 ülkeleri arasında ABD ve Kanada'dan sonra son yıllarda en hızlı büyüyen ülke durumunda. Aynı dönemde bütçe açığı yüzde 10'lardan yüzde 4,5'in altına indirildi. Bunlar Başbakan Cameron'ın başarılarındandı. Ancak bu performans da İngiltere'nin Avrupa'nın dışına çıkmasına yetmedi.

G7 Büyüme oranları (2010-2015)

	%
Kanada	2.31
Fransa	1.03
Almanya	1.95
İtalya	-0.31

Japonya	1.30
Birleşik Krallık	1.99
ABD	2.12

İngiliz halkının Avrupa Birliği'nden soğumasında nispeten başarılı makroekonomik performans yetmediyse, tarihi sebeplerin dışında, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi genel ekonomik gidişat hakkındaki makroiktisat ötesi menfi algı da rol oynamış olabilir. İngiltere 1972 yılında girdiği Avrupa Birliği'nde sanayisini hızla yitirdi. Sanayi devriminin beşiği olan, otomobil ve demiryolu araçlarının en güçlü üreticilerinden olan İngiltere açısından bu durum bir paradoksa işaret ediyor. Aşağıdaki grafik imalat katma değerinin GSYH'daki payının nasıl eridiğinin gösteriyor. Örneğin, son yıllarda İngiltere'nin kendisine ait önemli otomobil markası kalmadı; üretim hatları yabancı yatırımcıların eline geçti. Almanya, Amerika, Japonya, Çin ve Kore'de ise otomobil hala ana sanayilerden.

Son olarak, herşeye rağmen referandumda bir 'koordinasyon hatası' yaşanmış olabileceğine dikkat çekelim. 'Koordinasyon hatası' oyverenlerin oylama sonucunu önceden kestirememesi manasına geliyor. Bıçak sırtı geçen referandumda, Avrupa'dan ayrılmak konusunda kesin karara sahip olmadan 'Avrupa'ya mesaj vermek' isteyen kesimlerin çabaları 'kantarın topuzunu' kaçırmış olabilir. Referandum bugün tekrarlanrsa bıçak sırtı bir 'evet' çıkabilirdi. Buna karşılık, referandumun tekrarlanma ihtimali oldukça düşük. Aksine, Britanya referandumu Avrupa'da bir dizi referandumu tetikleyebilir. Bu da Avrupa'da birlik macerasını oldukça tartışmalı hale getirebilir.